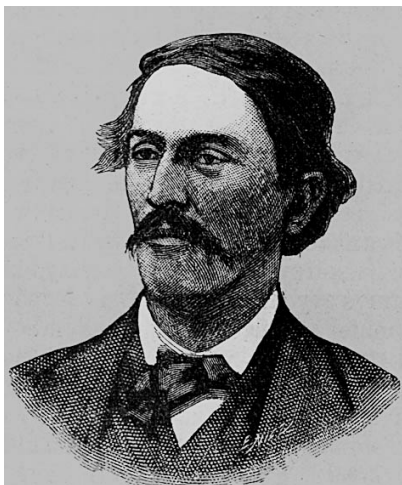

ДЗЕДУШІЦЬКИЙ Войцех (Dzieduszycki Wojciech; 13. 05. 1848, с. Єзупіль, нині смт Тисменич. р-ну Івано-Фр. обл. — 23. 03. 1909, Відень, похов. у Єзуполі) — польський політичний діяч, письменник, мистецтвознавець. Здобув ступ. д-ра філософії у Віден. університеті (1872). Займався госп-вом у своїх маєтках в с. Вільшаниця (нині Тисменич. р-ну Івано-Фр. обл.) та Єзуполі. Від 1876 — посол Галиц. крайового сейму. Працював у комісіях шкільництва та бюджету, вносив пропозиції щодо збереження пам'яток старовини у Галичині, реформування нар. шкіл, 1892 сприяв відкриттю укр. гімназії в м. Коломия (нині Івано-Фр. обл.). Водночас 1879–86 — посол Віден. парламенту (чл. комісії шкільництва, страхування та податків); у 1880-х рр. — чл. Центр. комісії дослідж. і збереження пам'яток історії та мистецтва у Відні; від 1887 — член-

кореспондент Краків. АН; від 1894 — доцент історії, філософії, естетики й етики Львів. університету. У 1870-х рр. вивчав пластичне мистецтво у Греції. Враження від подорожі виклав у праці «Ateny» (Lwów, 1877). Укр. пам'ятки мистецтва описав у ст. «Budowle drewniane na Rusi» (1882), «Fara łacińska i cerkiew św. Jura w Drohobyczu» (1883), «Ikonoostas Bohorodczański z poglądu na rozwój sztuki staroruskiej» (1888). Його драма «Bogdan Chmielnicki», поставлена 1873 у Львові, зазнала критики з боку польс. патріот. кіл за гасло згоди між воюючими народами. Визнавав українців як націю, їх нар. творчість, звичаї, літературу (не вважав укр. мову наріччям польс.). Неоднозначно ставився до нац.-визв. змагань українського народу; у праці «Listy czytelnika» критикував твори Г. Сенкевича, зокрема повість «Ogniem i mieczem». Виступав проти примусового нав'язування українцям польс. мови, однак не підтримував освіти народу, за що його критикував І. Франко. Автор повістей «Władysław», «W Paryżu», «Święty ptak», поем «Baśń nad baśniami», «Anioł», драми «Król Bolesław II» та ін. Перекладав твори Софокла і В. Шекспіра.

Державний архів

ЛНБ. Відділ рукописів. Ф. 45, оп. 2, од. зб. 799; оп. 4, од. зб. 591.

Рекомендована література

1. K. Daszyk. Osobliwy Podolak. Kraków, 1993;
2. K. Karolczak. Dzieduszyccy. Dzieje rodu. Kraków, 2001.

О. О. Дзьобан

Бібліографічний опис:

Дзедушицький Войцех / О. О. Дзьобан // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24100>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).